

Проаналізувавши наведені тактичні операції початкового етапу розслідування прийняття пропозиції, обіцянки або одержання неправомірної вигоди службовою особою слід констатувати, що, на відміну від послідовного проведення окремих слідчих (розшукових) дій, які не поєднані єдиною метою та нерідко порушують логіку пошуку доказів на підтвердження чи спростування висунутої версії, тактичні операції сприяють не тільки оперативності одержання необхідної інформації, але й усуненню перешкод, які створюються для її одержання.

Список використаних джерел

1. Журавель В.А. Тактичні операції в системі криміналістичних засобів протидії злочинності. *Вибр. твори. Х.* : Вид. агенція «Апостіль», 2016. С. 186–193.
2. Великий тлумачний словник сучасної української мови / уклад. і голов. ред. В. Т. Бусел. К.; Ірпінь: ВТФ «Перун», 2002. 1440 с.
3. Криміналістика : підручник для студ. юрид. спец, вищ. закл. освіти / В. М. Глібко, А. Л. Дудніков, В. А. Журавель та ін. ; за ред. В. Ю. Шепітька. К.: Вид. дім «Ін Юре», 2001. 684 с.
4. Олійник С. В. Початковий етап та основні напрями розслідування прийняття пропозиції, обіцянки або одержання неправомірної вигоди службовою особою. : к.ю.н. : спец.. 12.00.09 2016.
5. Таркан О. М. Методика розслідування прийняття пропозиції, обіцянки або одержання неправомірної вигоди службовою особою органом поліції : дис...док. філософії : спец.. 081 право : 2021. Харків.

Акулінічева Дарія Олексіївна,
здобувачка ступеня вищої освіти бакалавра
ННІ № 1 Національної академії
внутрішніх справ
Науковий керівник:

Кошинець Маріанна Ігорівна,
професор кафедри економічної безпеки
та фінансових розслідувань Національної
академії внутрішніх справ, кандидат
економічних наук, доцент

ПОРІВНЯЛЬНИЙ АНАЛІЗ КОМПЛЕКСНОЇ РЕВІЗІЇ ВІД СУДОВО-БУХГАЛТЕРСЬКОЇ ЕКСПЕРТИЗИ

Фінансово-господарський контроль має такі складові елементи як ревізія та судово-бухгалтерська експертиза. Використовуючи загальні методи і процедури економічного контролю, обидва проводять аналіз фінансово-господарської діяльності підприємств та організацій. Крім того, обидва використовують однакові джерела інформації ,такі як первинна бухгалтерська документація та

законодавчі й нормативно-правові акти України з питань фінансово-господарського контролю.

Разом із тим між ревізією та судово-бухгалтерською експертизою є суттєві відмінності, обумовлені їхньою юридичною природою, цілями і завданнями, що вирішуються.

Ревізія (від латинського «ревізіон» – перегляд) – це метод документального контролю за фінансово-господарською діяльністю підприємства, установи, організації, дотриманням законодавства з фінансових питань, достовірністю обліку і звітності, спосіб документального викриття нестач, розтрат, привласнень та крадіжок коштів і матеріальних цінностей, попередження фінансових зловживань [1, с. 4].

Судова бухгалтерська експертиза – це фінансово-економічне дослідження спірних фінансових ситуацій в господарській діяльності компанії або підприємства. Фінансово-бухгалтерська експертиза проводиться на основі даних бухгалтерського обліку та фінансової звітності [2].

Суть судової експертизи полягає в детальному вивченні за вказівкою слідчого (суду), експертом-бухгалтером наданих ним різноманітних документів для визначення фактичних даних, що мають важливе значення для виявлення порушень в економічній сфері. Зазвичай судово-бухгалтерська експертиза аналізує конкретні недоліки, виявлені під час ревізії, з метою обґрунтування позовних вимог, поданих до слідчих або судових органів. Після проведення досліджень експерт складає висновок, який є одним з передбачених законом джерел доказів.

Терміни «судово-бухгалтерська експертиза» та «ревізія» часто плутають, що може ускладнювати оперативний збір необхідних даних для конкретного кримінального провадження. Невизначеність у розумінні схожості та суттєвої різниці між судово-бухгалтерською експертизою і ревізією пояснюється тим, що Кримінальний процесуальний кодекс України не визначається призначення та проведення ревізії під час досудового розслідування і судового розгляду кримінальних проваджень.

Відмінність у процесуальному становищі ревізора і експерта-бухгалтера полягає в тому, що ревізор не є самостійним учасником кримінального процесу. Він може виступати свідком у справі, а інколи навіть представляти цивільного позивача, тоді як експерт-бухгалтер є особливою фігурою у процесі з власними процесуальними правами та обов'язками. Також існують різниці в значенні акта документальної ревізії і висновку експерта-бухгалтера. Ці відмінності настільки суттєві, що виконання функцій ревізора експертом є неприпустимим і розглядається як перешкода для призначення його експертом-бухгалтером у даній справі.

Таким чином, різниця між судово-бухгалтерською експертизою і ревізією визначається за: суб'єктом; об'єктом; методами (табл. 1).[4]

Таблиця 1

Відмінності судово-бухгалтерської експертизи від ревізії

Ревізія	Судово-бухгалтерська експертиза
За суб'єктом	
Ревізія економічної і соціальної діяльності підприємств усіх форм власності здійснюється ревізійною комісією (ревізором)	У судово-бухгалтерській експертизі особою, котра досліджує господарські операції, відображені в документах, що знаходяться у кримінальній (цивільній) справі, є експерт-бухгалтер
Ревізор згідно із законодавством є посадовою особою. Крім того, на недержавних підприємствах (фірмах, акціонерних товариствах, комерційних банках тощо) ревізор (ревізійна комісія) – виборна посада	Судовий експерт-бухгалтер може не бути посадовою особою. Він – самостійна процесуальна особа
Ревізор у суді і на досудовому розслідуванні виступає в ролі свідка і дає свідчення як свідок	Експерт-бухгалтер на досудовому розслідуванні та у суді дає не показання, а робить висновок на підставі проведеного дослідження.
Ревізор самостійно збирає документи, необхідні для ревізії	Експерт-бухгалтер не має права самостійно збирати документи. Він досліджує господарські операції, які відображені в документах, що перебувають у кримінальній (цивільній) справі, або надані йому додатково на заявлене клопотання
За об'єктом	
Об'єктами (засобами) ревізії є первинні документи і записи в облікових реєстрах, тобто лише документи бухгалтерського обліку	Об'єктами судово-бухгалтерської експертизи є як документи бухгалтерського обліку, так і інші матеріали кримінальної (цивільної) справи.
За методом	
Ревізія являє собою один з методів управління народним господарством. Метод управління включає як документальний, так і фактичний контроль	Судово-бухгалтерська експертиза поряд із прийомами документальної перевірки включає і спеціальні прийоми, властиві лише даному виду досліджень господарських операцій

Отже, під час аналізу можна зазначити, що судово-бухгалтерська експертиза відрізняється від ревізії як за суттю, так і за підставами для проведення. Кожен вид контролю має свою область застосування, суб'єктів, які його здійснюють, і відповідну нормативну базу. Навіть якщо судово-бухгалтерська експертиза та ревізія, яка ініціюється правоохоронними органами, є формами контролю, вони відрізняються за багатьма ключовими характеристиками.

Список використаних джерел

1. Будник Л.А. Опорний конспект лекцій з дисципліни «Контроль і ревізія». 2017 р. URL:<http://dspace.wupu.edu.ua/retrieve/49417/Опорний%20конспект%20лекцій.pdf>.
2. Незалежний інститут судових експертиз. Бухгалтерська експертиза. URL: <https://nise.com.ua/buhgalterska-ekspertiza#:~:text=Судова%20бухгалтерська%20експертиза%20%2D%20це%20фінансово,бухгалтерського%20обліку%20та%20фінансової%20звітності>.
3. Про основні засади здійснення державного фінансового контролю в Україні : Закон України від 01.02.1993 р. № 13. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2939-12#Text>.
4. Мумінова-Савіна Г.Г. Судово-бухгалтерська експертиза: навч. посіб. К.: КНЕУ, 2015. 202 с.

Базір Вікторія Богданівна,

здобувач ступеня вищої освіти бакалавра
ННІ № 2 Національної академії
внутрішніх справ

Науковий керівник:

Воробей Олена Вячеславівна,

професор кафедри криміналістичного
забезпечення та судових експертиз ННІ № 2
Національної академії внутрішніх справ,
кандидат юридичних наук, доцент

ПАСПОРТ ГРОМАДЯНИНА УКРАЇНИ ДЛЯ ВИЇЗДУ ЗА КОРДОН ЯК СУЧАСНИЙ БІОМЕТРИЧНИЙ ДОКУМЕНТ ІЗ ЗАСОБАМИ ЗАХИСТУ ВІД ПІДРОБКИ

Закордонні паспорти – це документи, що містять коротку інформацію про особу, яка є громадянином певної країни з метою контролю потоку людей, що в'їжджають та виїжджають за межі її території. Створення та підrobка фальшивих документів нині набирає значних обертів, що зумовлює необхідність працівників прикордонних служб бути особливо пильними.

Як відомо, паспорт громадянина України для виїзду за кордон (закордонний паспорт) є одним із документів, які дозволяють перетин державного кордону громадянам України. Цей документ також є підтвердженням громадянства тих осіб, які виїхали на постійне місце проживання до інших країн. Для його оформлення необхідно подати заяву до будь-якого підрозділу Державної міграційної служби та підготувати певний пакет документів, передбачених чинним законодавством.

Відповідно до Постанови Кабінету Міністрів України від 07.05.2014 року № 152 «Про затвердження зразка бланка, технічного опису та Порядку оформлення, видачі, обміну, пересилання, вилучення